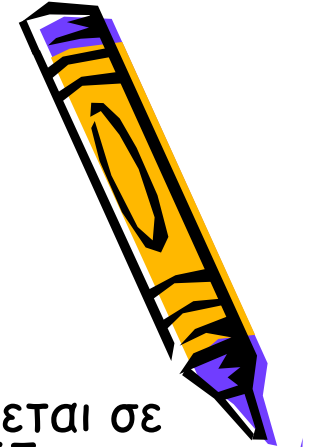

Σχέδιο Εργασίας (Project)- Ορισμός

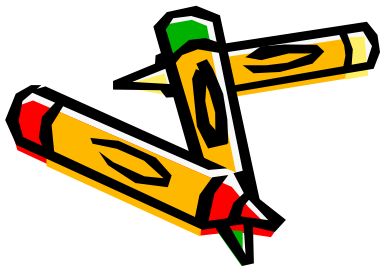

- Ως σχέδιο εργασίας ορίζεται κάθε οργανωμένη μαθησιακή δραστηριότητα, συλλογικής συνήθως μορφής, που αναπτύσσεται σε πλαίσιο ελεύθερης επιλογής, με βάση προκαθορισμένο σχέδιο και
- αποβλέπει στη διερεύνηση, οργάνωση και διαχείριση γνώσεων, υλικών, αξιών και δράσεων οι οποίες αφορούν ολιστικές καταστάσεις της πραγματικότητας και ενδιαφέρουν άμεσα τους εμπλεκόμενους μαθητές ως άτομα ή ως μέλη κοινωνικών ομάδων.
- Κομβικά στοιχεία σε οποιονδήποτε ορισμό του σχεδίου εργασίας πρέπει να είναι:
  - «το σκόπιμο»,
  - «το ενδιαφέρον»,
  - «το ελεύθερο»,
  - «το πραξιακό» και «το συλλογικό». (Ματσαγγούρας 2003).

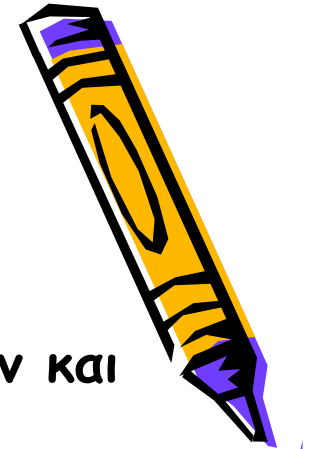

Εναλλακτικοί ορισμοί

- Η σύλληψη μιας δραστηριότητας που εκτελείται με όλη μας την καρδιά και προγραμματίζεται μέσα σε ένα κοινωνικό περιβάλλον.
  - » Kilpatrick 1918
- Ένας τρόπος διδασκαλίας στην οποία συμμετέχουν αποφασιστικά εκπαιδευτικοί και παιδιά, ενώ η ίδια διδασκαλία σχεδιάζεται, διαμορφώνεται και επιτελείται από όλους όσους συμμετέχουν σε αυτήν.
  - » Frey, 1986

Τι είναι τα σχέδια εργασίας;

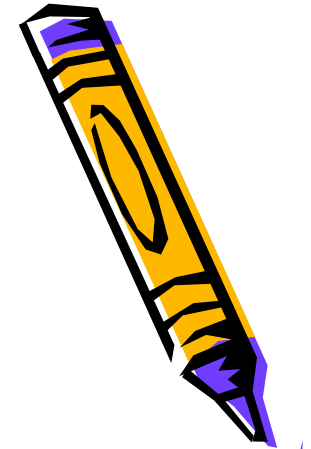

- Τα σχέδια εργασίας είναι έρευνες θεμάτων που επιλέγουν και σχεδιάζουν τα παιδιά.
- Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται σ' αυτά είναι βιωματικές και επικοινωνιακές.
- Η προσέγγιση ανάπτυξης θεμάτων οργανώνει το πρόγραμμα γύρω από θέματα που επιλέγονται, προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες των παιδιών και οι στόχοι του προγράμματος.
- Πρόκειται για μια δημιουργική μαθησιακή διαδικασία που αντανακλά μια καλύτερη προσέγγιση του θέματος, αφού προκαλεί το ενδιαφέρον του μαθητή που συμμετέχει στην επιλογή του.
- Διασημωτική είναι η παιδοκεντρική και διερευνητική διάσταση της μεθόδου.

Ποια είναι η θεωρητική βάση;

- Θεωρητική βάση στη μέθοδο προσφέρει η θεωρία του πραγματισμού με τους Dewey και Kilpatrick που προσβέπει ότι μόνο η μάθηση που πραγματοποιείται με διαδικασίες δράσης και χειρισμού των πραγμάτων, προωθεί τη γνώση και τη γνωστική ανάπτυξη.
- Ενισχύεται από τις θέσεις του Bruner για ενεργό εμπλοκή των μαθητών στην αναζήτηση της δομής των πραγμάτων και τις θέσεις του κοινωνικού εποικοδομισμού για την πορεία και τις συνθήκες της μάθησης.

Από πού επιλέγονται τα θέματα;

- Τα θέματα που επεξεργάζονται τα σχέδια εργασίας μπορούν να επιλέγονται από:
  - τα ενδιαφέροντα των παιδιών
  - τη φυσική και κοινωνική πραγματικότητα
  - το περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών

Από ποιους επιλέγονται;

- προτείνονται από τα παιδιά
- προτείνονται από τον/την εκπαιδευτικό
- αποφασίζονται από κοινού
- Ο/Η εκπαιδευτικός δεν παραβαίνει τις αρχές κάνοντας ο ίδιος προτάσεις όταν ο ίδιος εντοπίσει μια προβληματική κατάσταση που δεν είναι σε θέση να διαπιστώσει η ομάδα ή όταν οι μαθητές αδυνατούν να καταλήξουν σε κάποιο συμπέρασμα.
- Δεν αντιστρατεύεται την όλη φιλοσοφία της μεθόδου, αν φροντίσει να δημιουργήσει ένα περιβάλλον πλούσιο σε ερεθίσματα και προβληματισμούς που έμμεσα κατευθύνουν την ομάδα (Χρυσafίδης 2002).

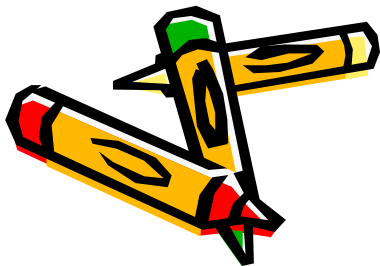
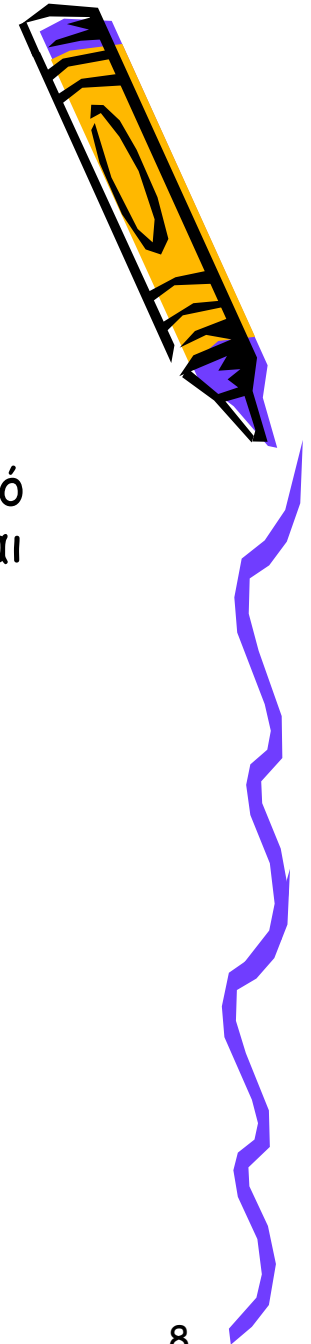
Με ποια κριτήρια επιλέγονται;

- να εμπίπτουν στα ενδιαφέροντα των παιδιών,
- να έχουν σχέση με τα βιώματα και τις εμπειρίες τους
- να έχουν σχέση με τους στόχους του αναλυτικού προγράμματος
- να οδηγούν σε διερευνητικές διεργασίες
- να προσφέρονται για διαθεματικές προσεγγίσεις
- να υπάρχει πρόσβαση σε υλικό
- να εμπλέκονται περισσότερα άτομα και φορείς του άμεσου περιβάλλοντος στην υλοποίηση του έργου

Από πού αναδύονται τα θέματα;

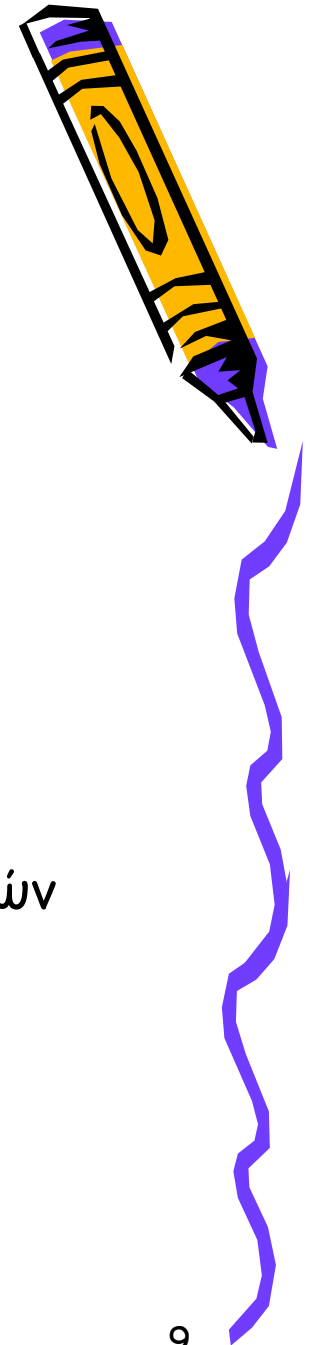
- Το θέμα στο σχέδιο εργασίας μπορεί να αναδυθεί μετά από προβληματισμό και συζήτηση από αφορμές που θα δίδονται μέσα από
  - το ελεύθερο σχέδιο των παιδιών
  - το παιχνίδι
  - μία διδακτική επίσκεψη
  - αναφορές, εμπειρίες των παιδιών
  - ένα τυχαίο γεγονός

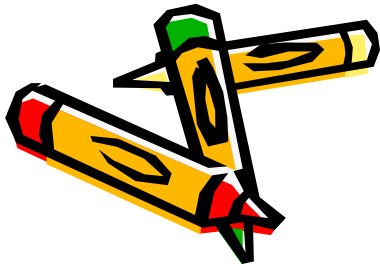
Πόσο χρόνο διαρκεί ένα σχέδιο εργασίας;

- Η χρονική διάρκεια του σχεδίου εργασίας είναι ανάλογη με το πόσο διαρκεί το ενδιαφέρον των παιδιών
- Υπάρχουν...
  - μικρά σχέδια εργασίας των δύο έως πέντε ωρών
  - μέτρια, διάρκειας δύο έως πέντε εβδομάδων
  - μεγάλα, μερικών μηνών έως ενός έτους

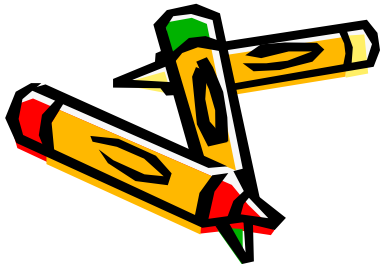
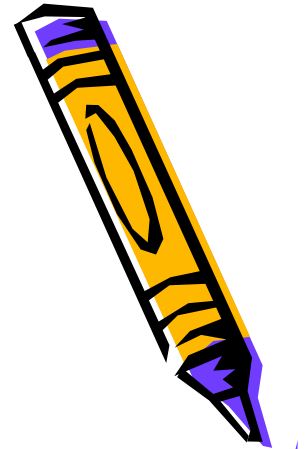
Ποιος ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού;

- Ο/Η εκπαιδευτικός ενεργεί σαν εμπυχωτής, συντονιστής, καθοδηγητής.
- Ο ρόλος του είναι ενεργός και ιδιαίτερα σημαντικός.
- Δουλεύει με τα παιδιά, προτείνει, αναζητά, φροντίζει να διατηρείται το ενδιαφέρον για το θέμα.
- Εξασφαλίζει ένα ελκυστικό περιβάλλον πλούσιο σε ερεθίσματα.
- Συνεργάζεται με τους γονείς και την ευρύτερη κοινότητα.
- Αξιοποιεί τις διάφορες πηγές πληροφόρησης.

Πώς εμπλέκονται οι γονείς;

- Οι γονείς μπορούν να συμμετέχουν ενεργά στην επεξεργασία ενός σχεδίου εργασίας
  - ενημερώνονται για το θέμα
  - συνεισφέρουν με υλικό αντικείμενα, βιβλία, συλλογές
  - επισκέπτονται το σχολείο μεταφέρουν, παρουσιάζουν σχετικές εμπειρίες τους.

Φάσεις διεξαγωγής ενός Σχεδίου εργασίας:

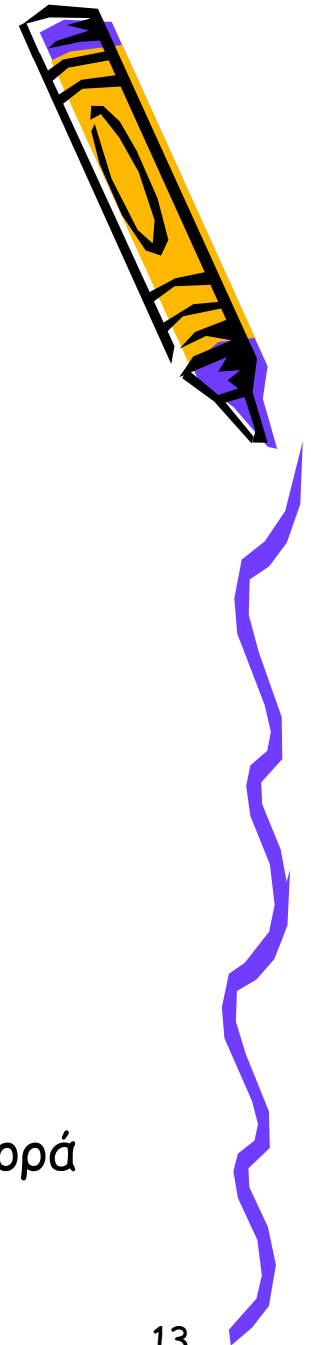
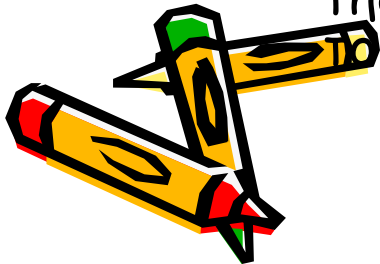

- **Α' φάση (σχεδιασμός-προγραμματισμός)**
- **Ανάδυση θέματος**
  - μέσα από προβληματισμό, διερεύνηση)
  - Συζήτηση π.χ. τι γνωρίζουμε για το συγκεκριμένο θέμα
- **Ιδεοθύελλα:**
  - τι θέλουμε να μάθουμε ή να κάνουμε για το θέμα
- **Αξιολόγηση θέματος:**
  - αν πληροί τις προϋποθέσεις για διαπραγμάτευση
- **Ιστογράμμα:**
  - εξακτίνωση θέματος σε επιμέρους διαστάσεις
- **Ενημέρωση γονέων**
  - ενημερώνονται οι γονείς για το θέμα
- **Στόχοι και δραστηριότητες:**
  - ορίζουμε τους στόχους
  - καταγράφουμε δραστηριότητες που θα βοηθήσουν την επίτευξη των στόχων
  - προγραμματίζουμε τις δραστηριότητες
  - αναθέτουμε εργασίες σε ομάδες

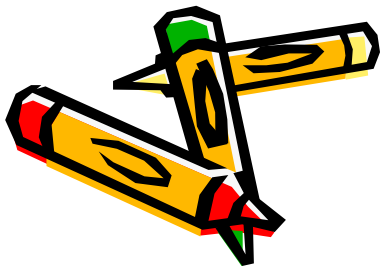
Β & Γ Φάσεις

- Β' φάση
- Υλοποίηση του προγράμματος.

- Γ' φάση
- Παρουσίαση
- Αξιολόγηση...
  - της επίτευξης των στόχων
  - της συνεργατικότητας ενδο- και δι-ομαδικά
  - της διαφορετικής προσέγγισης αν υλοποιούσα για 2^η φορά το ίδιο σχέδιο

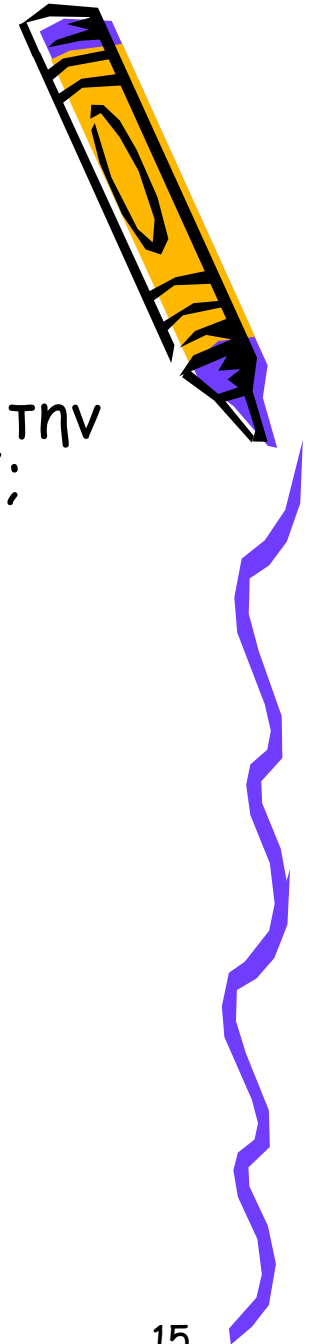

Πώς εξακτινώνεται το θέμα;

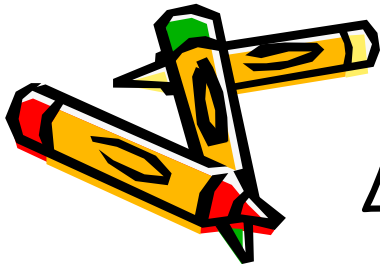
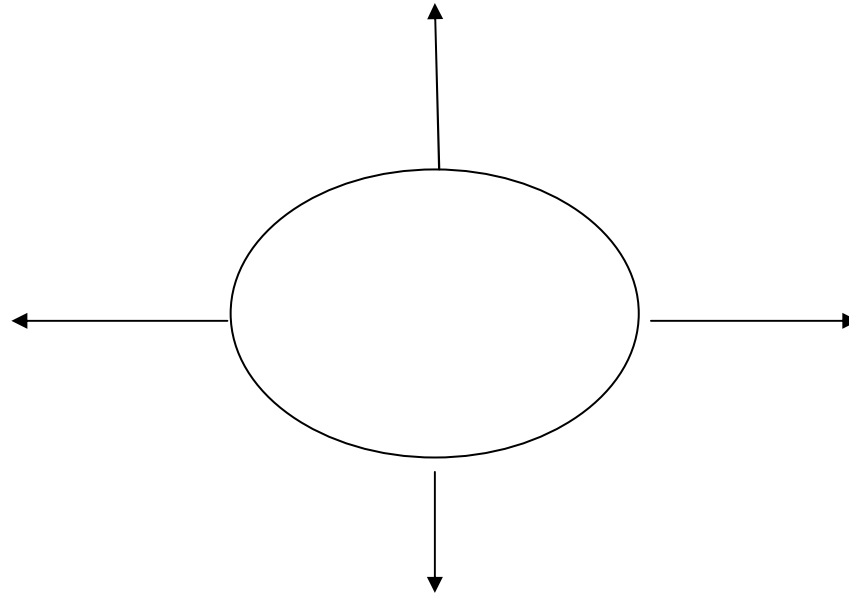
- Τα σχέδια εργασίας αποτελούν ιδανικά πλαίσια για τη διαθεματική προσέγγιση του θέματος και την ολιστική αντίληψη της γνώσης.
- Εξακτινώνονται πάνω σε συγκεκριμένα πλαίσια όπως:
  - τα ενδιαφέροντα των παιδιών (τι θέλουμε να μάθουμε για το συγκεκριμένο θέμα)
  - τους τομείς του αναλυτικού προγράμματος
  - τη θεωρία της πολλαπλής νοημοσύνης (γλωσσική, λογικό μαθηματική, ενδοπροσωπική, διαπροσωπική, μουσική, νατουραλιστική, κιναισθητική, χωρική.)

Εξακτίνωση του θέματος σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών.

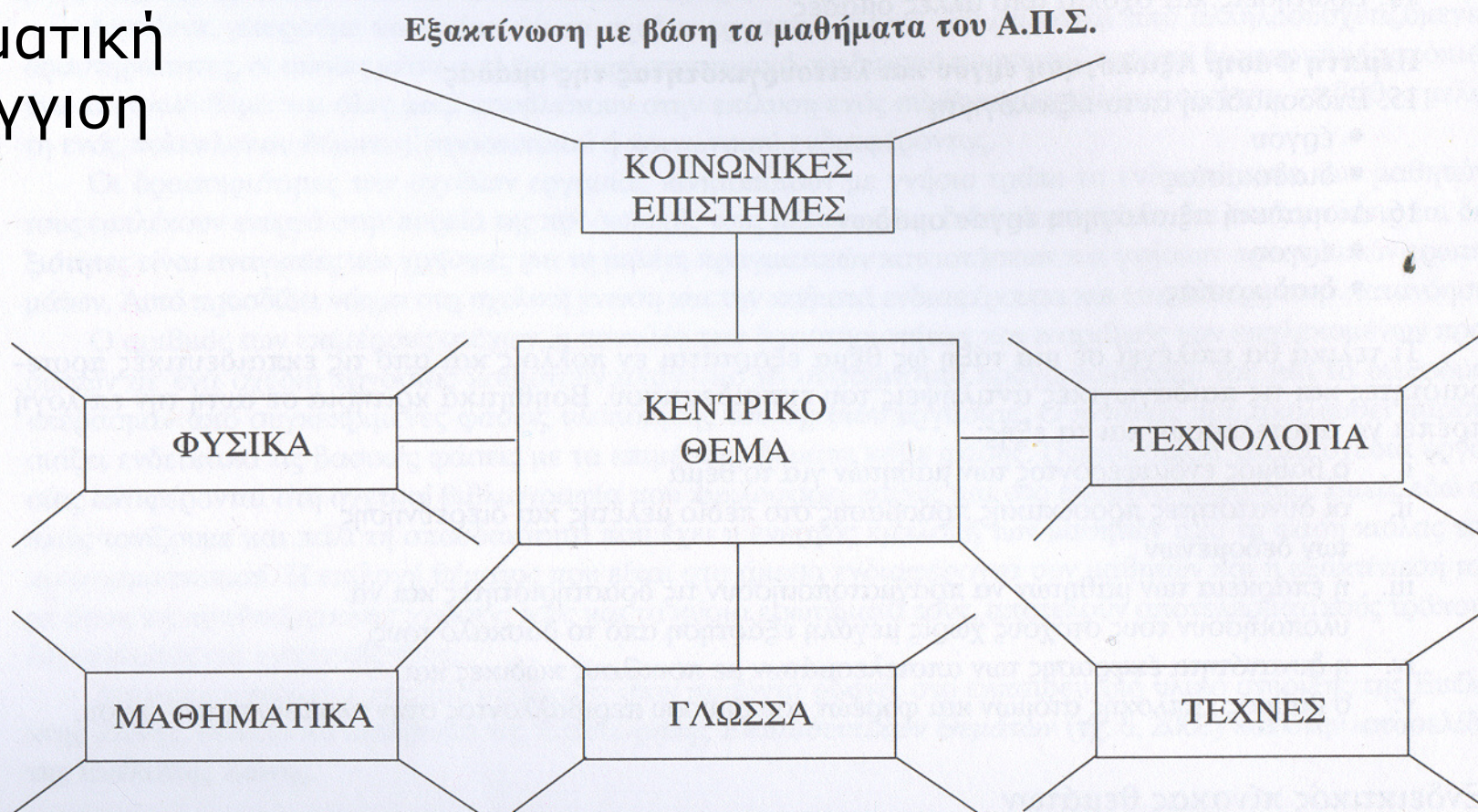
- Πιθανές ερωτήσεις που μπορούν να βοηθήσουν την εξακτίνωση: Ποιος; Πού; Τι; Πόσο; Πότε; Γιατί; Πώς; ...

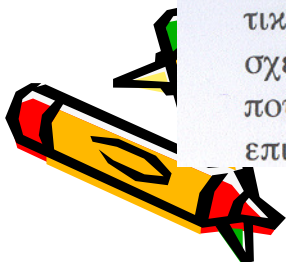
Διατύπωση στόχων

Αγγελόπουλος Γ. Σχ. Σύμβουλος

Διαθεματική προσέγγιση

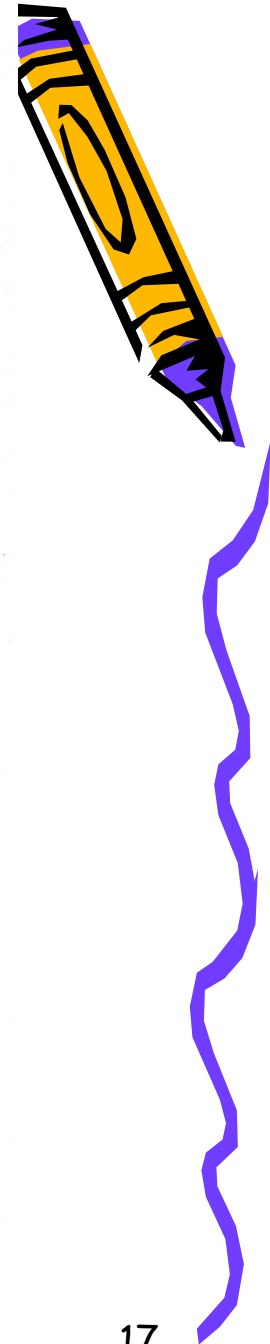
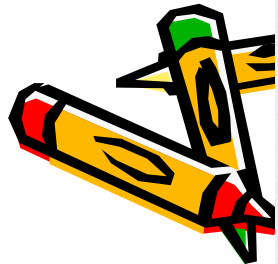
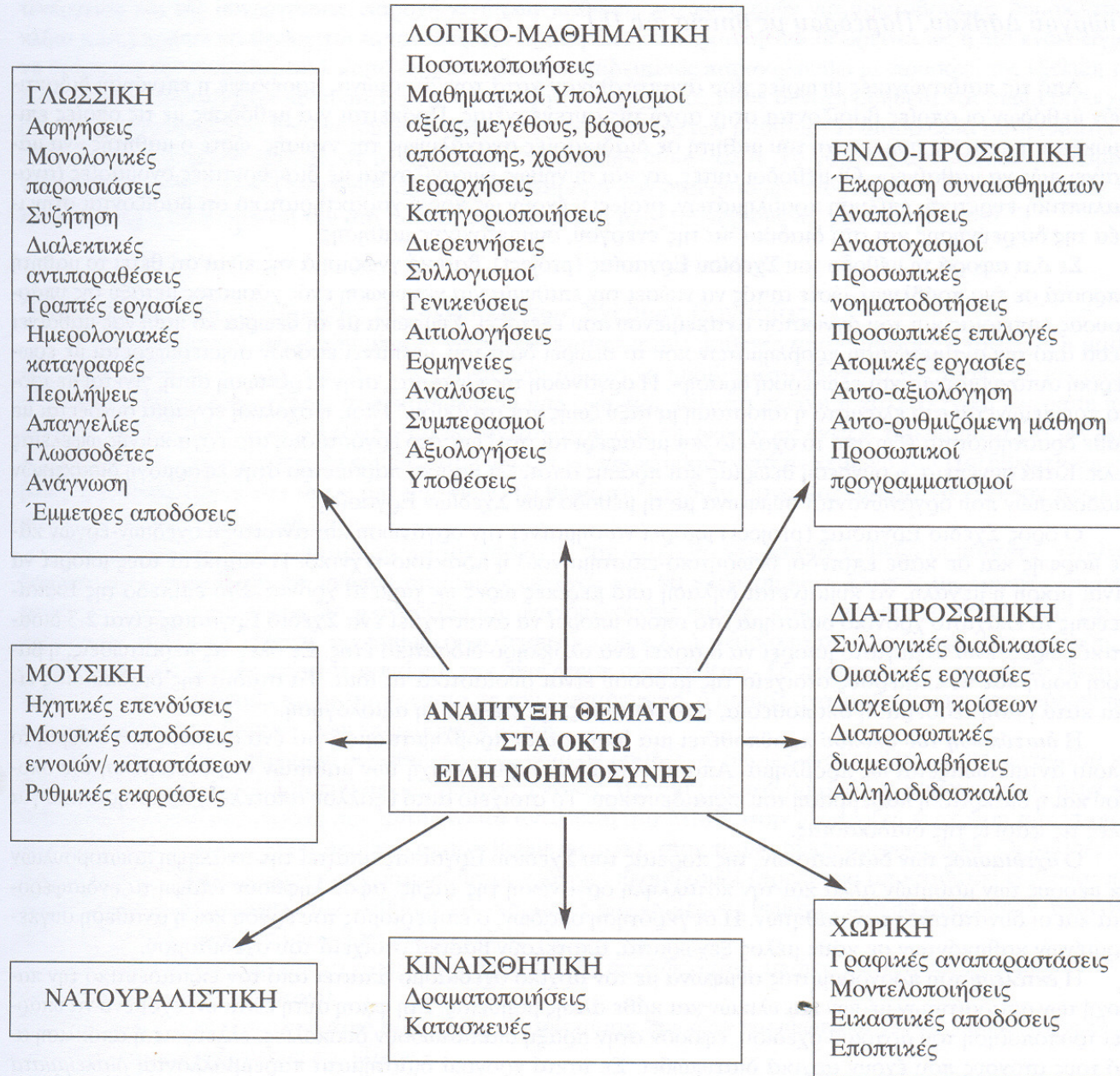

Σε αυτή την περίπτωση, ο εκπαιδευτικός αρχικά κατά τον προκαταρκτικό προσωπικό του προγραμματισμό και στη συνέχεια με τη συμμετοχή της τάξης του αναζητά ποια μαθήματα μπορούν να εμπλακούν και τι σχετικό με το θέμα θα ήθελαν να συμπεριληφθεί στις επιμέρους διαστάσεις της εξακτίκωσης. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να εμπλουτίσει τις διαστάσεις αυτές και, κυρίως, να δρομολογήσει διαδικασίες αναζήτησης των σχέσεων που υπάρχουν μεταξύ των διαφορετικών διαστάσεων της εξακτίκωσης. Μαθήματα και διαστάσεις που δεν έχουν κάτι σημαντικό να προσφέρουν παραλείπονται. Οι «παρατραβηγμένες» προεκτάσεις και οι επιφανειακές και συνειρμικές συσχετίσεις ευτελίζουν την προσέγγιση.

Εξακτίωση με βάση τη θεωρία του H. Gardner

Πώς γίνεται η αξιολόγηση;

- Βασικό κριτήριο της αξιολόγησης αποτελούν οι στόχοι που αρχικά τέθηκαν.
- Η αξιολόγηση επικεντρώνεται στο έργο που επιτεύχθηκε και τη λειτουργικότητα της ομάδας.
- Μέσα από την καταγραφή των θετικών και αρνητικών εμπειριών αναπτύσσονται προβληματισμοί που έχουν να κάνουν με τις επόμενες εργασίες.

Το σχέδιο εργασίας με τη βοήθεια παραδείγματος

- Α' Φάση

- Δύο φιλικά ζευγάρια συζητώντας αποφασίζουν να πάνε μαζί διακοπές.
  - Συζητήθηκαν διάφορες προτάσεις αλλά τελικά επιλέχτηκε ένας εφικτός προορισμός.
  - Σε λίγο αρχίζουν και κανονίζουν τις λεπτομέρειες όπως π.χ. σε τι αποσκοπούν με αυτό το ταξίδι, άδειες, περίοδος, μέσο μεταφοράς, κατάλυμα, κόστος, προετοιμασία κι επιμερισμός δράσεων (αυτοκίνητο, μουσική, φωτογραφίες, ξεναγός, φαγητό κλπ)
- Ανάδυση θέματος
  - Ιδεοθύελα
  - Αξιολόγηση θέματος
  - Στόχοι
  - Σχεδιασμός-προγραμματισμός δραστηριοτήτων κι επιμερισμός δράσεων.

- Έρχεται η προγραμματισμένη μέρα και ξεκινάει το ταξίδι.
- Παρουσιάζονται απρόοπτα που λύνονται από κοινού.
- Θέλοντας να αποτυπώσουν τις στιγμές που ζουν βγάζουν φωτογραφίες, βίντεο, γράφουν ποιήματα.

- **Β' ΦΑΣΗ**

- Υλοποίηση
- Επανασχεδιασμός
- Αποτύπωση δράσεων

- Δημιουργούν ένα ξεχωριστό άλμπουμ το οποίο θα μπορούν να το βλέπουν ή να το δείχνουν όποτε θέλουν.
- Βλέποντας το υλικό συζητούν μεταξύ τους
  - αν συνεργάστηκαν αποτελεσματικά,
  - αν πέτυχαν το στόχο του ταξιδιού,
  - τι θα έπρεπε να είχαν προσέξει για να περάσουν καλύτερα

κι όμως και

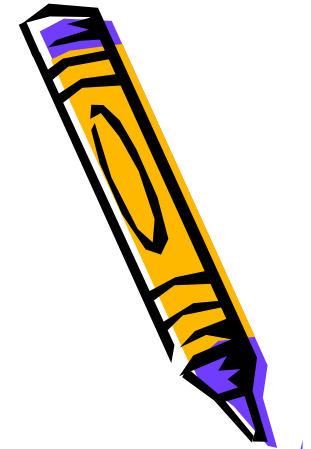
τι διαφορετικό θα έκαναν αν ξανασχεδίαζαν το ίδιο ταξίδι αργότερα

• Γ' ΦΑΣΗ

- Παρουσίαση-επεξήγηση
- Αξιολόγηση
  - επίτευξης στόχων
  - συνεργατικότητας
- αυτοκριτική

Αξιολόγηση του Σχεδίου Εργασίας

- Ενδο-ομαδική και δι-ομαδική

- το έργο που έχει παραχθεί με βάση τους αρχικούς στόχους του σχεδίου εργασίας
- τη λειτουργικότητα της ομάδας με βάση την ικανότητα συνεργασίας του κάθε μέλους (αυτοαξιολόγηση και ετεροαξιολόγηση από τον εκπαιδευτικό)
- με τη βοήθεια διαβαθμισμένης 4βάθμης κλίμακας

4	3	2	1
Συνεργάζεται άριστα με τους συμμαθητές του	Συνεργάζεται πολύ καλά με τους συμμαθητές του	Άλλοτε συνεργάζεται και άλλοτε όχι	Δε συνεργάζεται με κανέναν
Συμβάλλει πάρα πολύ στην επίτευξη των στόχων	Αλβανόπουλος Γ. Σχ. Σύμβουλος		Δε συμβάλλει καθόλου στην επίτευξη των στόχων

Διαδικασίες αξιολόγησης του συλλογικού έργου των ομάδων

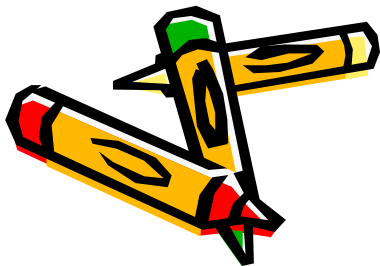
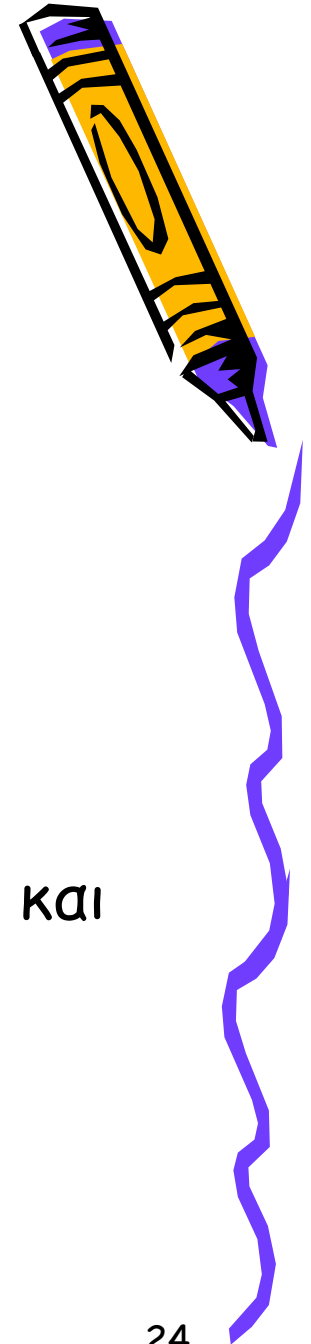

- με βάση περιγραφικές κλίμακες διαβαθμισμένων κριτηρίων (rubrics), οι οποίες αναφέρονται...
  - (α) στη μεθοδολογία της έρευνας,
  - (β) στο περιεχόμενο του ερευνητικού αποτελέσματος,
  - (γ) στη γλώσσα και στη δόμηση της Ερευνητικής Έκθεσης της Ομάδας και
  - (δ) στον τρόπο παρουσίασης της ερευνητικής εργασίας στην εκπαιδευτική κοινότητα.

Να εμπíπτουν τουλάχιστον σε τρεις από τους επόμενους κύκλους:

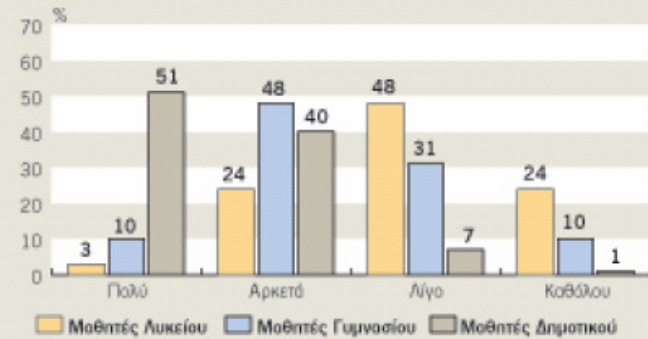
- α) «Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες»,
- β) «Τέχνη και Πολιτισμός»,
- γ) «Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες και Τεχνολογία» και
- δ) «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» ή να συνδυάζουν κάποιους από αυτούς.
- Αυτό διασφαλίζει τη διασπορά της θεματολογίας και τον αποκλεισμό της θεματικής μονομέρειας των προτεινόμενων θεμάτων.

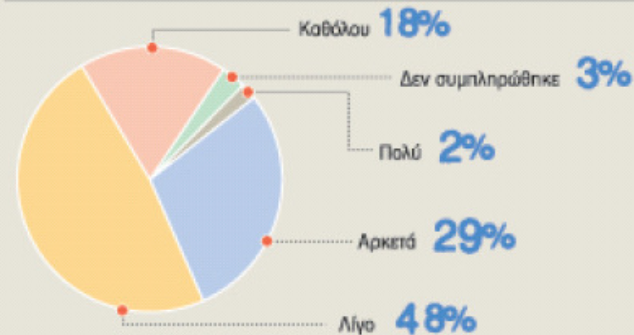

Το σχολείο στο μικροσκόπιο

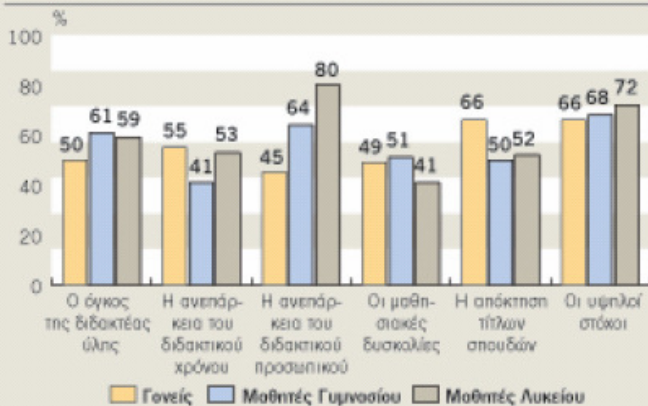
Ο τρόπος με τον οποίο μαθαίνεις στο σχολείο πόσο είναι ελκυστικός;

Σε ποιο βαθμό το σημερινό σχολείο ανταποκρίνεται στις προσδοκίες σου (μαθητές Λυκείου);

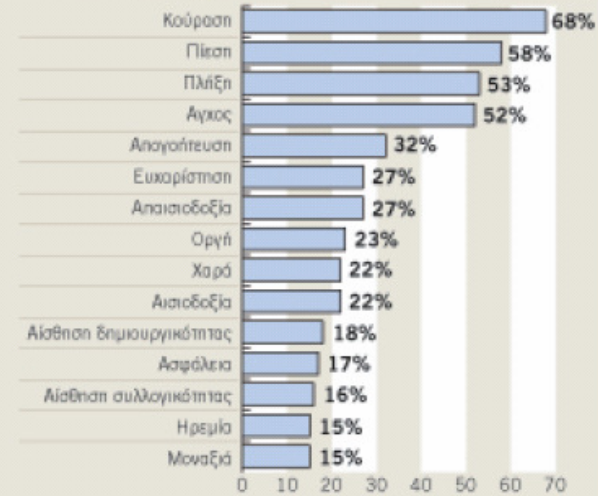

Σε ποιο βαθμό νομίζετε ότι οι παρακάτω παράγοντες οδηγούν τους μαθητές/τριες στην παρακολούθηση φροντιστηριακών μαθημάτων;

Πηγή: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

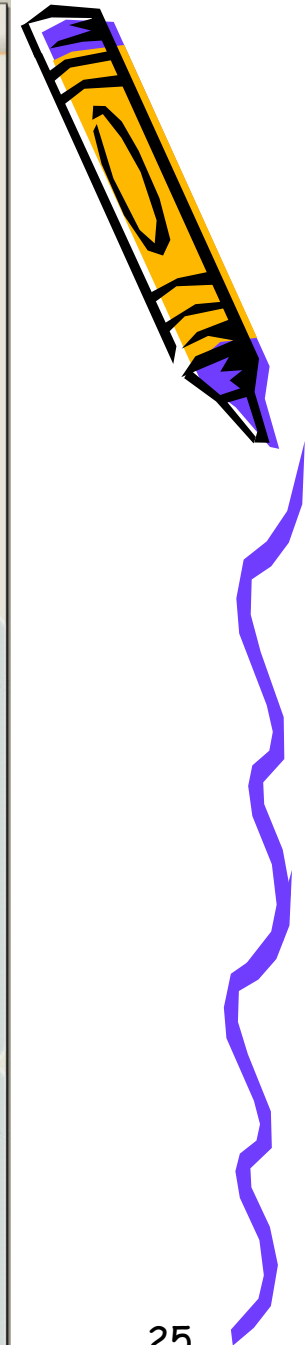
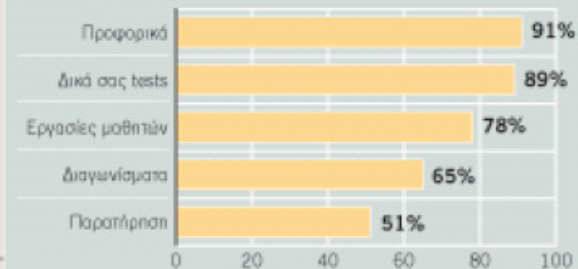
Τι νιώθεις όταν βρίσκεσαι στο σχολείο σου;

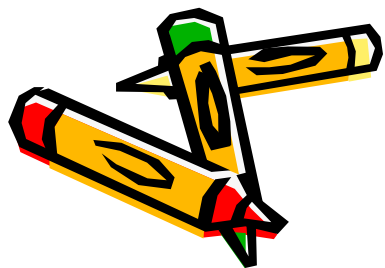
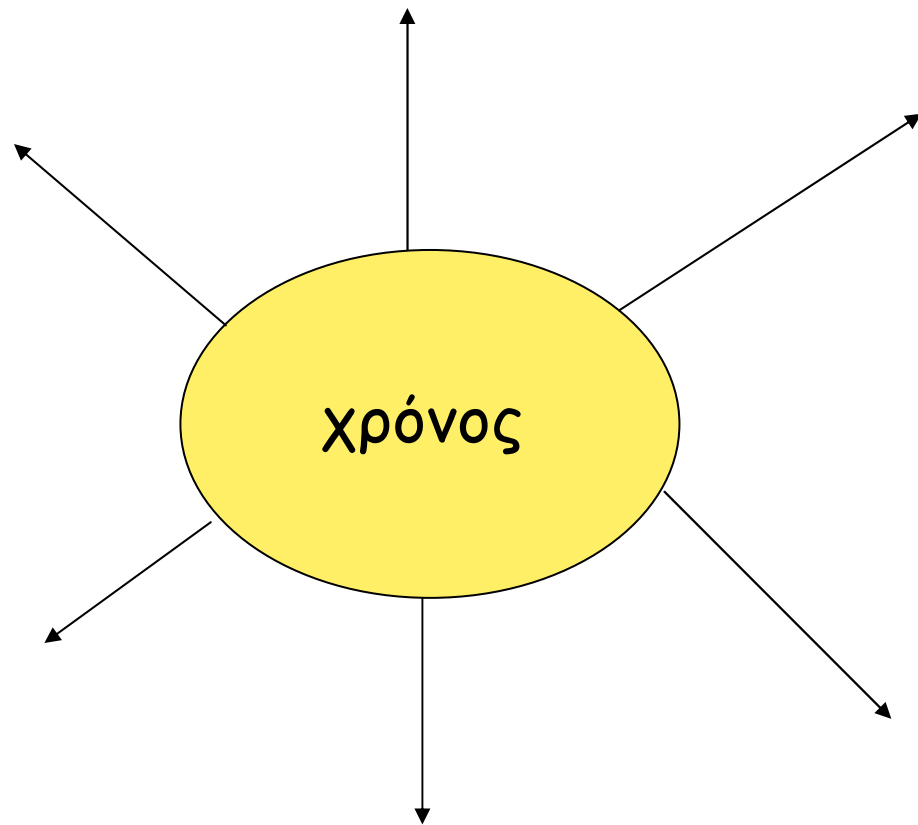
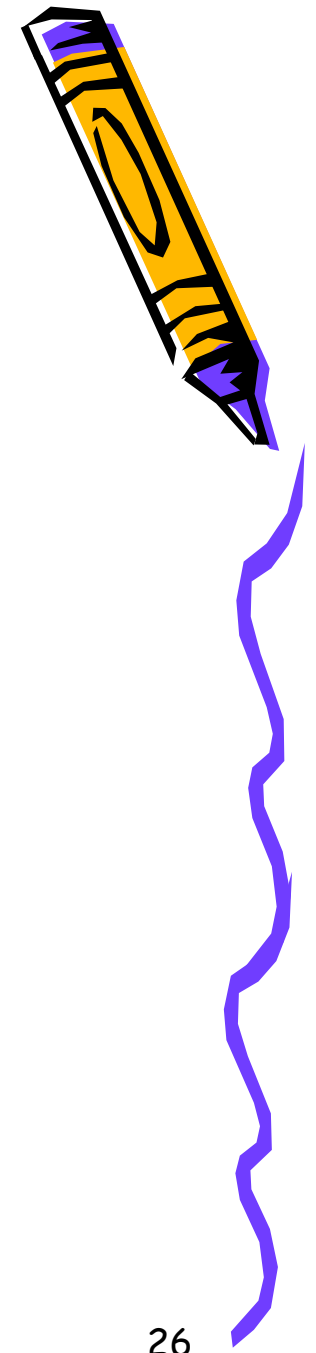

Πώς μάθατε να αξιολογείτε τους μαθητές σας (εκπαιδευτικοί);

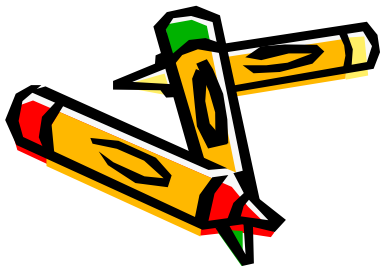
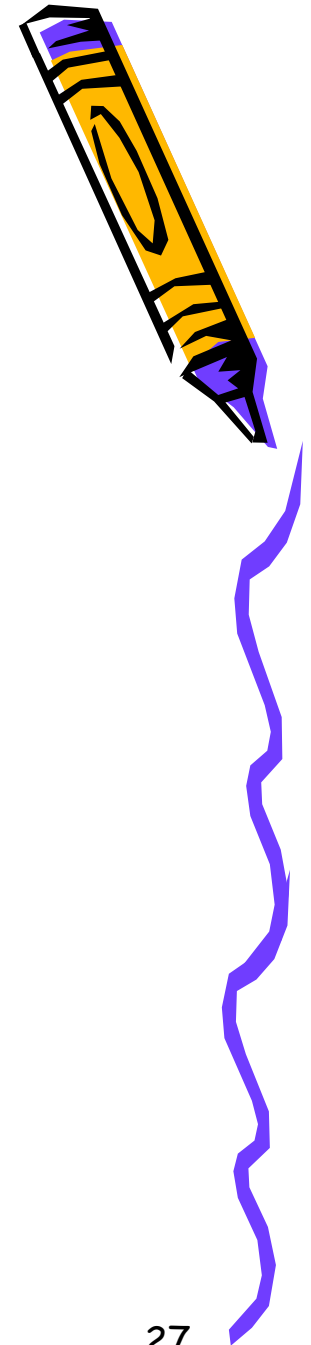

Με ποιους από τους παρακάτω τρόπους αξιολογείτε τους μαθητές σας (εκπαιδευτικοί);

- Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Βοηθητικές

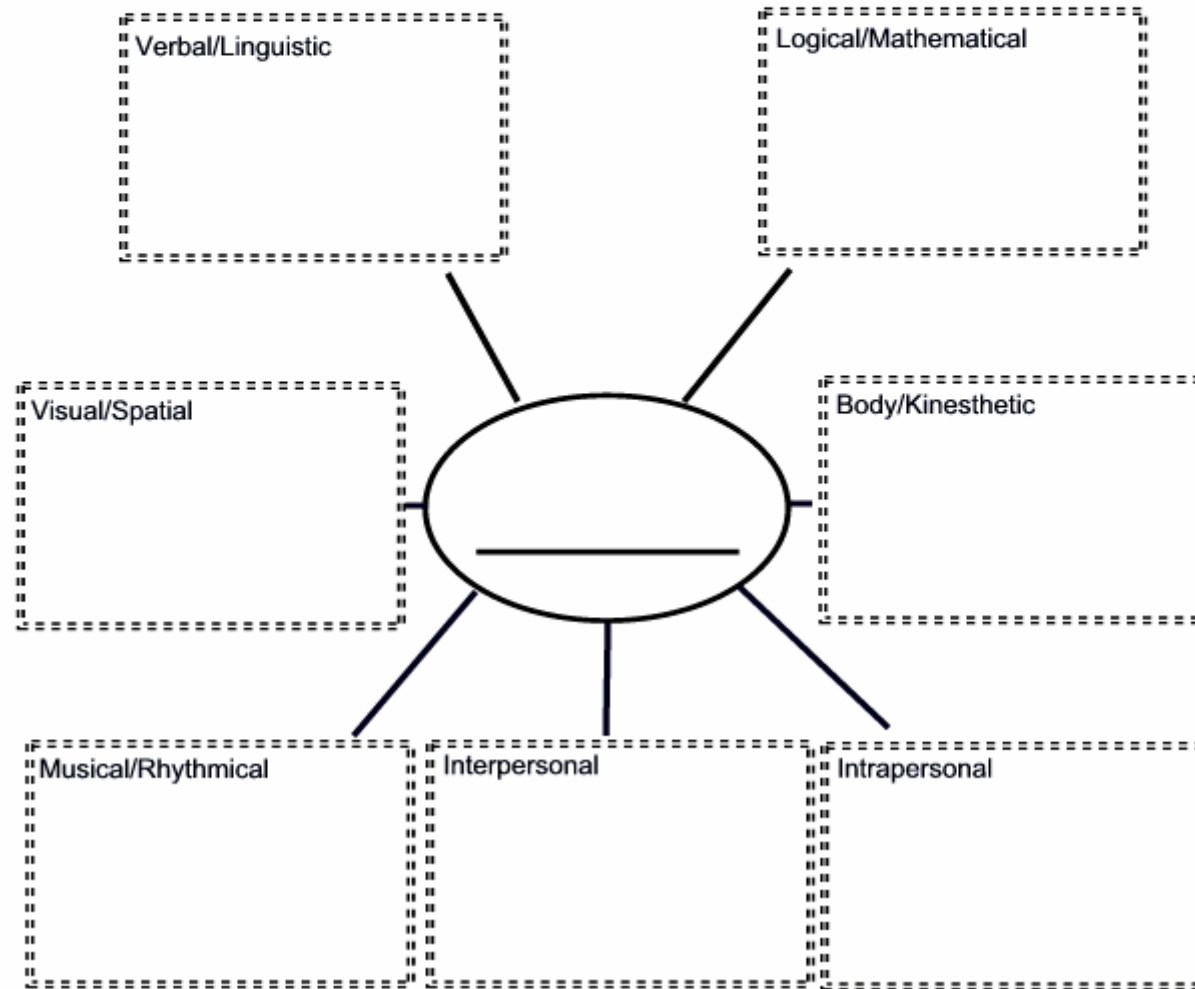
- Project Zero was founded at the Harvard Graduate School of Education in 1967 by the philosopher Nelson Goodman to study and improve education in the arts.
- Today, Project Zero is building on this research to help create communities of reflective, independent learners; to enhance deep understanding within disciplines; and to promote critical and creative thinking.
- Project Zero's mission is to understand and enhance learning, thinking, and creativity in the arts, as well as humanistic and scientific disciplines, at the individual and institutional levels.

» <http://www.pz.harvard.edu/History/History.htm>

Multiple Intelligence Lesson Planning

Directions: Use this lesson matrix to make sure all learners' needs are met.

Anatomy of a Lesson Plan

Title: Pearl Harbor

Time: 90 min.

Materials: VCR, tape, poster, pictures

Objectives:

1. The student will summarize reasons for U.S. entrance into WWII.
2. The student will evaluate the pros and cons of these reasons.

Setting the stage:

Show pictures of Pearl Harbor bombing.

Discuss: Background from h.w. reading.

Construct: Time line of WWII events.

Groups: Posit "legitimate" reasons for a country to go to war. Refer to textbook and previous class notes.

Show: anti-Japan & anti-German posters and newsclips (video)

Journal: What role did emotions play in the U.S. entrance into WWII? Defend or critique the reasons for going to war.

*Logical/
Mathematical*

*Interpersonal/
Social*

*Musical/
Rhythmic*

*Verbal/
Linguistic*

*Visual/
Spatial*

*Intrapersonal/
Introspective*

A Missing Intelligence: Bodily/Kinesthetic

